

B&W VOORSTEL

Kenmerk: 2022-020731

Datum b&w-vergadering:

14 juni 2022

Onderwerp:

K1 2022 monitor sociaal domein

Te nemen besluit:

1. De factsheets over het 1e kwartaal 2022 ter informatie aanbieden aan de raad

Team/ behandelend ambtenaar:

TSOS / Thomas Heutinck

Status advies:

openbaar

Portefeuillehouder:

Wethouder Chantal Teunissen

Wethouder René Post

Doorgeleiding naar de raad:

ja, informierend

Betrokkenen bij advies extern:

Betrokkenen bij advies intern:

TIC:

Ja

Bijlagen voor B&W:

- B&W voorstel K1 2022 monitor sociaal domein
- Factsheet Jeugdwet K1 2022
- Factsheet Wmo K1 2022
- Factsheet Participatiewet K1 2022

Bijlagen voor raad:

- B&W voorstel K1 2022 monitor sociaal domein
- Factsheet Jeugdwet K1 2022
- Factsheet Wmo K1 2022
- Factsheet Participatiewet K1 2022

Te nemen besluit

1. De factsheets over het 1^e kwartaal 2022 ter informatie aan te bieden aan de raad

Inleiding

Tot en met 2022 werd er ieder kwartaal een volledige monitor sociaal domein opgesteld. Het opstellen van deze kwartaalrapportage, inclusief de duiding van de resultaten, was een intensief proces. We merkten in de praktijk dat de tijdspanne van 3 maanden te kort was om echt zinvolle trends te signaleren. Om bovenstaande reden heeft het college bij de 4^e kwartaalrapportage 2022 onderstaande besloten qua frequentie van verantwoording naar raad:

- Kwartaal 1: alleen de factsheets
- Kwartaal 2: uitgebreide monitor eerste helft jaar inclusief duiding en factsheets
- Kwartaal 3: alleen de factsheets
- Kwartaal 4: uitgebreide monitor volledig jaar inclusief duiding en factsheets
- Beleidsmonitor over het hele jaar

Geconstateerde bevindingen

Jeugdwet:

We zien zowel bij de aantallen unieke jeugdigen als aantallen maatwerkvoorzieningen een scherpe daling ten opzichte van vorig jaar. Deze daling is mede veroorzaakt door de effecten van de maatregelen. Met ingang van 2022 is het nieuwe woonplaatsbeginsel¹ ingegaan, hetgeen ook geresulteerd heeft in een extra daling in de aantallen.

Wmo:

We zien zowel bij de aantallen unieke inwoners als aantallen maatwerkvoorzieningen een stijging ten opzichte van vorig jaar. De stijgende trend die we voor corona zagen en tijdens corona is afgevlakt doet zich weer voor. Bij HO, begeleiding, vervoersvoorzieningen en woonvoorzieningen zien we tevens structurele groei door de autonome ontwikkelingen die te wijten zijn aan de vergrijzende bevolking en dat mensen langer thuis wonen. Het verkeerslicht staat op oranje omdat de stijging die we in de eerste maanden van 2022 zien groter is dan verwacht. Als deze trend het hele jaar doorzet dan gaan we significant meer uitgeven dan begroot.

Participatiewet:

In lijn met de dalende trend die vorig jaar al ingezet is zien we ook in het eerste kwartaal van 2022 een daling in de aantallen. Deze daling wordt voornamelijk veroorzaakt door de bekende krapte op de arbeidsmarkt en de afname in het aantal WW-uitkeringen.

Beoogd resultaat

Het doel van de factsheets is om periodiek inzicht te geven in het gebruik van ondersteuning binnen het sociaal domein.

Argumenten en onderbouwing

¹ Op 1 januari 2022 is het woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet veranderd. Het woonplaatsbeginsel is een hulpmiddel om te bepalen welke gemeente verantwoordelijk is voor de jeugdhulp aan een jeugdige. In de nieuwe definitie ligt de verantwoordelijkheid bij de gemeente waar de jeugdige zijn woonadres heeft volgens de Basisregistratie Personen (de BRP). Deze definitie is van toepassing voor jeugdhulp zonder verblijf. Bij jeugdhulp met verblijf is de woonplaats: de gemeente waar de jeugdige onmiddellijk voorafgaande aan zijn verblijf zijn woonadres had in de zin van de Wet basisregistratie personen. De gemeente waar de jeugdige vandaan komt, blijft dus verantwoordelijk voor de jeugdige en voor de kosten van de jeugdhulp voor deze jeugdige.

De factsheets geven inzicht in het gebruik van ondersteuning binnen het sociaal domein. Hiermee wordt de raad meegenomen in de ontwikkelingen.

Kanttekeningen en onderbouwing

De factsheets zijn een momentopname. Er zijn allerlei factoren van invloed die het uiteindelijke gebruik van ondersteuning en de financiële gevolgen kunnen beïnvloeden.

Financiën

Bij de factsheets is nog geen financiële prognose 2022 opgenomen. Een financiële doorrekening voor Jeugd en WMO op basis van de ontwikkelingen in het eerste kwartaal geeft nog geen goed beeld voor het gehele jaar 2022. Zo is het bijvoorbeeld met de huidige informatie moeilijk in te schatten of de scherp stijgende lijn bij de Wmo zich doorzet. Ondanks dat er op dit moment nog geen nauwkeurige prognose berekend kan worden voor heel 2022, signaleren we voor Wmo echter wel dat we met grote waarschijnlijkheid de budgetten gaan overschrijden. Dit wordt veroorzaakt doordat de budgetten opgesteld zijn op basis van een verwachte afvlakking van de Wmo kosten. Dit is echter in de realiteit niet haalbaar vanwege verschillende trends, waaronder de vergrijzing en dat mensen langer thuis wonen. De bevindingen van het door VNG (landelijk) opgestelde Wmo voorspelmodel sluiten aan bij deze voorlopige signalering.

Op basis van de ontwikkelingen na 2 kwartalen wordt er een nieuwe doorrekening gemaakt. Deze doorrekening wordt gepresenteerd in de monitor K2 sociaal domein. Eventuele aanpassingen van budgetten worden meegenomen in de tweede bestuursrapportage.

Voor de participatiewet is de doorrekening makkelijker te maken waardoor er al een mutatie is opgenomen in de eerste bestuursrapportage 2022. Dit betreft een voordeel ter hoogte van € 502.000.

Initiatiefnemer, interactie en rol gemeente

Rol gemeente

- ☐ Uitvoering van wet,- en regelgeving;
- ☒ Uitvoering geven aan een taak van de gemeente;
- ☐ Bijdrage leveren aan rechtmatigheid
- ☐ Privaatrechtelijke handeling
- ☐ Gevolg politieke verhoudingen tussen college en raad
- ☐ Verandering van beleid en uitvoering
- ☐ Besluit op bezwaar en beroep
- ☐ Gemeente als werkgever

Interactie

De gemeente is de initiatiefnemer. De rapportage laat zien hoe we er in het sociaal domein in Overbetuwe voor staan en is informerend naar het college en de raad. Daarnaast worden de inzichten en aandachtspunten intern binnen het sociaal domein met de medewerkers besproken en indien nodig nader onderzocht. Hier kan aanpassing op (uitvoering van) beleid uit voortkomen.

Eventuele bestuurlijke aandachtspunten

Duurzaamheid

Met het informeren van het college en de raad over de ontwikkelingen binnen het sociaal domein proberen we te bewerkstelligen dat we tijdig kunnen sturen om ervoor te zorgen dat we onze inwoners goed ondersteunen.

Vervolg

Planning

De K1 2022 monitor sociaal domein wordt in juni 2022 aangeboden aan het college.

Vervolgens zal het ter informatie naar de raad gaan. De K2 2022 monitor sociaal domein zal naar verwachting in september 2022 aangeboden worden aan het college.

Communicatie

Evaluatie